

Exam. Code : 103205

Subject Code : 1202

B.A./B.Sc. 5th Semester

MUSIC (Vocal)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :—Students will have to attempt any **five** questions in all. Each question carries equal marks. Q. No. 1 is compulsory.

1. Answer the following questions in a very brief manner :
 - (i) Write down the names of any two Folk singers of Punjab.
 - (ii) Write down the Taali and Khali of Taal Deepchandi.
 - (iii) Write down the Jati of Raag Kamod.
 - (iv) Write the birth date and birth place of Surinder Kaur.
 - (v) Write down the meaning of 'Tappa' in Indian Classical Music.
 - (vi) Write down the Vadi and Sambadi Swar of Raag Kedar.
 - (vii) Write down the singing time of Raag Jog.
 - (viii) Write the name of the Guru of Pt. Dilip Chandra Bedi.
 - (ix) Write the names of any two vocalists of Indian Classical Music.
 - (x) Write down the Thaata of Raag Adana.

2. Write the detail of any three Gayan Shallies of Gurmat Sangeet.
3. Describe the contribution of Surinder Kaur in the Folk Music of Punjab.
4. Write the detail of Raag Darbari along with its notation of Drut Khayal.
5. Write the detail of Taal Deepchandi along with Ekgun and Dugun Laykaris.
6. Explain the characteristics of a good stage performer in Indian Classical Music.
7. Write the meaning of 'Alankar' and give five 'Alankar' in the Swars of Raag Darbari.
8. Describe the importance of Globalization in Indian Music in modern period.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

1. ਨਿਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪਿਤ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
 - (i) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
 - (ii) ਤਾਲ ਦੀਪਚੰਦੀ ਦੀ ਤਾਲੀ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਲਿਖੋ।
 - (iii) ਰਾਗ ਕਾਮੋਦ ਦੀ ਜਾਤੀ ਲਿਖੋ।
 - (iv) ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਦੱਸੋ।
 - (v) ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ 'ਟੱਪਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
 - (vi) ਰਾਗ ਕੇਦਾਰ ਦਾ ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦੀ ਸਵਰ ਲਿਖੋ।

- (vii) ਰਾਗ ਜੋਗ ਦਾ ਗਾਇਨ ਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
- (viii) ਪੰ. ਦਲੀਪ ਚੰਦਰ ਬੇਦੀ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (ix) ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- (x) ਰਾਗ ਅਡਾਨਾ ਦਾ ਥਾਟ ਲਿਖੋ।
2. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਉ।
 3. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਰਨਣ ਲਿਖੋ।
 4. ਰਾਗ ਦਰਬਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਦਰੁਤ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸਵਰ-ਲਿੱਪੀ ਲਿਖੋ।
 5. ਤਾਲ ਦੀਪਚੰਦੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੋਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦਿਉ।
 6. ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਮੰਚਨੀਯ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
 7. 'ਅਲੰਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਰਾਗ ਦਰਬਾਰੀ ਦੇ ਸਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਲੰਕਾਰ ਲਿਖੋ।
 8. ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵੈਸ਼ਵੀਕਰਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪਰੀਖਾਰਥੀ ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਮੇਂ ਸੇ ਧਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਯਾ 1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

1. ਨਿਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਅਤਿ ਸੰਖਿਪਤ ਉਤਰ ਲਿਖਿਏ :
 - (i) ਪੰਜਾਬ ਕੇ ਕਿਸੀ ਭੀ ਦੋ ਲੋਕ ਗਾਯਕਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇਂ।
 - (ii) ਤਾਲ ਦੀਪਚੰਦੀ ਕੀ ਤਾਲੀ ਔਰ ਖਾਲੀ ਲਿਖੇਂ।

- (iii) राग कामोद की जाती लिखें।
 - (iv) सुरिंदर कौर की जन्म तिथि तथा जन्म स्थान लिखें।
 - (v) भारतीय शास्त्रीय संगीत में 'टप्पा' शब्द का अर्थ लिखें।
 - (vi) राग केदार का वादी और संवादी स्वर लिखें।
 - (vii) राग जोग का गायन समय लिखें।
 - (viii) पंडित दिलीप चंद्र बेदी जी के गुरु का नाम लिखें।
 - (ix) भारतीय शास्त्रीय संगीत से संबंधित किसी भी दो गायक कलाकारों के नाम लिखें।
 - (x) राग अडाना का थाट लिखें।
2. गुरमत संगीत की किसी भी तीन गायन शैलियों का विस्तार विवरण करें।
 3. पंजाबी लोक संगीत में सुरिंदर कौर जी के योगदान के बारे में लिखें।
 4. राग दरबारी का विस्तार द्रुत ख्याल की स्वर-लिपि के साथ लिखें।
 5. ताल दीपचंदी का विस्तार एकगुण तथा दोगुण लयकारी के साथ लिखें।
 6. भारतीय शास्त्रीय संगीत में एक अच्छे मंचनीय कलाकार की विशेषताओं का विस्तारपूर्वक वर्णन करें।
 7. 'अंलकार' शब्द का अर्थ तथा राग दरबारी के स्वरों में पांच अंलकार लिखें।
 8. आधुनिक समय में भारतीय संगीत के वैश्वीकरण (Globalization) का महत्व लिखें।